

RODZ NIA LUBUS KI

KLUBUSK
(95) Społeczne
młodzieży

21

**SPOŁECZNE POSTAWY
MŁODZIEŻY MIAST
PRZYGRANICZNYCH**

LUBUSKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

ROCZNIK LUBUSKI
t. XXI

SPOŁECZNE POSTAWY MŁODZIEŻY
MIAST PRZYGRANICZNYCH

pod redakcją
EDWARDA HAJDUKA

ZIELONA GÓRA, 1995

Copyright © by
Lubuskie Towarzystwo Naukowe
Zielona Góra, 1995

KOLEGIUM REDAKCYJNE
Edward Hajduk (przewodniczący), Jerzy Brzeziński,
Marian Eckert, Kazimierz Bartkiewicz (członkowie)
Bogdan Idzikowski (sekretarz)

PROJEKT OKŁADKI
Witold Michorzewski

REDAKCJA
Ewa Raczyńska-Patalasowa

SKŁAD KOMPUTEROWY
Beata Laucz

P-1277/5

ISSN 0485-3083

WYDANIE PUBLIKACJI DOFINANSOWANE PRZEZ
KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH, URZĄD WOJEWÓDZKI
W ZIELONEJ GÓRZE, ORAZ URZĄD MIASTA ZIELONA GÓRA

2/1983

WPROWADZENIE

Tom 21 „Rocznika Lubuskiego” ma wyraźnie charakter pracy monograficznej. Wyraża się to w jednorodności omawianego problemu naukowego — społeczne postawy młodzieży w okresie zmiany organizacji społeczeństwa, w przestrzennym usytuowaniu badanej młodzieży na obszarze pogranicza polsko-niemieckiego, a także w wykorzystaniu wyników badań empirycznych młodzieży do analizy uwarunkowań jej postaw społecznych.

Badania społecznych postaw młodzieży pogranicza w okresie zmian organizacji społeczeństwa, przy zastosowaniu panelu, mogą dać przesłanki niezbędne do pełniejszej analizy procesów społecznych zachodzących w społeczeństwach o odmiennej organizacji instytucjonalnej.

Wieloletnie badania empiryczne młodzieży społeczności terytorialnych położonych nad Odrą można było prowadzić przy wszechstronnej pomocy Centrum für Europäische Bildungsforschung (ZEB) e. V. w Berlinie, kierowanego przez prof. H. Merksena, z którym współpracuje zespół naukowy pod moim kierownictwem.

Większość opublikowanych tu artykułów była przedstawiona na seminarium polsko-niemieckim (czerwiec 1994) zorganizowanym przez Instytut Pedagogiki Społecznej WSP im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze, a następnie opracowana na nowo. Na tym seminarium nie były dyskutowane artykuły B. Nitschke i A. Pawłowskiego, E. Hajduka i R. Orzełek-Bujak, V. Tamašowej i V. Rusnāka, a także artykuł J. Kurzępy.

Oprócz autorów tekstów, tom ten tworzyli też inni, którym przekazujemy podziękowania. Szczególne słowa podziękowania kierujemy do dyrektorów szkół ślubickich: Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1, Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 2, Dyrektora Liceum Ogólnokształcącego, Dyrektora Zespołu Szkół Rolniczych. W tych szkołach prowadziliśmy badania czterokrotnie. Podziękowania kierujemy do nauczycieli szkół, którzy wspomagali nas w poszukiwaniu wiedzy o uczniach. Uczniom dziękujemy za cierpliwość i gotowość do udzielania odpowiedzi na wiele kłopotliwych pytań.

Terminowe napisanie artykułów na seminarium było możliwe przy wydatnej pomocy mgr E. Papiór, która przygotowała komputerowe wydruki wyników badań i pani K. Roszkowskiej, która przepisała na komputerze część opublikowanych tu tekstów. Streszczenia niemieckojęzycznych tekstów, wykonane przeze mnie, przygotował do opublikowania F. Hajduk. Za całość publikacji odpowiada redaktor naukowy tomu wraz z Autorami artykułów.

Edward Hajduk

I. STUDIA, ROZPRAWY, ARTYKUŁY

WPROWADZENIE	5
* * *	
EDWARD HAJDUK Kulturowe uwarunkowania orientacji aksologicznej uczniów	7
BOGDAN IDZIKOWSKI Uwarunkowania gotowości młodzieży do życia w gospodarce wolnorynkowej	39
GABRIELA CLABEN Stabilität oder Wandel? Herausbildung von Wertorientierungen am Beispiel von deutschen und polnischen Jugendlichen in einer Grenzregion	59
* * *	
MAŁGORZATA OLEJARZ Aspiracje edukacyjne szkół miasta przygranicznego.	79
IRMGARD STEINER Bildungsaspirationen Schuljugendlicher in Frankfurt/Oder	91
BARBARA HAJDUK, ELŻBIETA PAPIÓR Społeczne stosunki uczniów w środowisku szkolnym. Trwałość i zmiany	101
HANS MERKENS Schwierige Schüler. Probleme eines Vergleichs in verschiedenen Kulturen am Beispiel von Daten aus Frankfurt/Oder und Słubice.	115
DIETER KIRCHHÖFER Freizeitstile deutscher und polnischer Jugendlicher	131
EWA MAGIER Ośrodki aktywności pozadydaktycznej młodzieży Słubic.	145

* * *

EWA NARKIEWICZ-NIEDBALEC	
Wizerunek Niemców i Polaków w oczach uczniów miasta przygranicznego	155
GERHARD WENZKE	
Gewalt unter Schuljungendlichen-ein Vergleich zwischen Schülern in Frankfurt/Oder und Słubice	167
KRZYSZTOF LISOWSKI	
Uczniowie szkół słubickich o zachowaniach agresywnych	177
ZDZISŁAW WOŁK	
Słubice — małe miasto przed dużą szansą	185
JACEK KURZĘPA	
Skutki zmiany ustrojowej w świetle zachowań młodzieży w zachodnim pasie pogranicza	197
BERNADETTA NITSCHKE, ALBERT PAWŁOWSKI	
Odmiany rozwojowe dobrego sąsiedztwa w ramach kategorii „bliska zagranica”	217

* * *

VIOLA TOMÁŠOWÁ, VICTOR RUSNÁK	
Werte des Familie in Leben der Jugend	229
EDWARD HAJDUK, REGINA ORZEŁEK-BUJAK	
Zwischengenerationsdistanz in der polnischen Familie	237

II. RECENZJE

K. Dzieńdziura, <i>Liderzy w społecznościach lokalnych</i> . Zielona Góra 1994, LTN, ss.140+36 stron załączników — Zdzisław Wołk	245
Cz. Osękowski, <i>Spoleczeństwo Polski zachodniej i północnej w latach 1945-1956. procesy integracji i dezintegracji</i> . Zielona Góra 1994. WSP im. T. Kotarbińskiego, ss.276 — Hieronim Rybicki	248
NOTA BIBLIOGRAFICZNA	253